

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 07.01.2022
Avaldamismärge: RT I, 28.12.2021, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
20.12.2021 otsus nr 40

Autoriõiguse seaduse muutmise seadus (autoriõiguse direktiivide ülevõtmine)

Vastu võetud 08.12.2021

Autoriõiguse seadusestehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 2. **Autoriõigusaktide ja teiste õigusaktide kohaldamine**”;

2)paragrahvi 2 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesoleva seaduse kohaldamisel tuleb järgida isikuandmete töötlemise korda, mis tuleneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88).”;

3)paragrahvi 5 täiendatakse punktiga 9 järgmises sõnastuses:

„9) ühelegi kujutava kunsti teose reprodutseerimisel saadud materjalile, kui kõnealuse teose kaitsetähtaeg on lõppenud vastavalt käesoleva seaduse VI peatükis sätestatud, välja arvatud juhul, kui reprodutseerimise tulemusel saadud materjal on originaalne selles mõttes, et see on autori enda intellektuaalse loomingu tulemus.”;

4)paragrahv 10³ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 10³. **Taasedastamine**

(1) Taasedastamine käesoleva seaduse tähenduses on üldsusele vastuvõtmiseks ettenähtud tele- või raadioprogrammi mis tahes samaaegne, muutumatu ja täielik taasedastamine, mis ei ole käesoleva paragrahvi 2. lõikes määratletud taasedastamine kaabellevivõrgu kaudu, kui algselt toimub edastamine traatside või õhu kaudu, sealhulgas satelliidi, kuid välja arvatud interneti kaudu, tingimusel et:

1) taasedastamist pakub keegi teine kui see televisiooni- või raadioteenuse osutaja, kes programmi algselt edastas või kelle kontrolli all ja vastutusel algne edastamine toimus, olenemata viisist, kuidas taasedastaja televisiooni- või raadioteenuse osutajalt programmi sisaldavaid signaale taasedastamiseks saab;

2) kui taasedastamine toimub internetiühenduse teenuse kaudu, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/2120, millega nähakse ette avatud internetiühendust käsitlevad meetmed ning millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul ning määrust (EL) nr 531/2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (ELT L 310, 26.11.2015, lk 1–18), artikli 2 punktis 2, toimub see hallatud keskkonnas.

(2) Taasedastamine kaabellevivõrgu kaudu käesoleva seaduse tähenduses on üldsusele vastuvõtmiseks ettenähtud, algselt traatside või õhu, sealhulgas satelliidi, kaudu edastatud tele- või raadioprogrammi samaaegne, muutumatu ja täielik taasedastamine üldsusele kättesaadava kaabel- või mikrolainesüsteemi vahendusel, olenemata viisist, kuidas kaabellevivõrgu kaudu taasedastamisteenuse osutaja televisiooni- või raadioteenuse osutajalt programmi sisaldavaid signaale taasedastamiseks saab.

(3) Hallatud keskkond käesoleva paragrahvi tähenduses on keskkond, kus taasedastaja pakub kasutajatele turvalist taasedastamisteenust.”;

5)seaduse II peatükki täiendatakse §-ga 10⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 10⁴. Otseedastamine

(1) Otseedastamine käesoleva seaduse tähenduses on tehniline protsess, mille käigus televisiooni- või raadioteenuse osutaja edastab oma programmi sisaldavaid signaale muudele organisatsioonidele kui televisiooni- või raadioteenuse osutajad (signaali levitajatele) sellisel viisil, et programmi sisaldavad signaalid ei ole edastamise ajal üldsusele juurdepääsetavad.

(2) Kui televisiooni- või raadioteenuse osutaja edastab oma programmi sisaldavaid signaale otseedastamise kaudu signaali levitajale, ilma et see televisiooni- või raadioteenuse osutaja edastaks ühtlasi neid signaale otse üldsusele, ning signaali levitaja edastab need programmi sisaldavad signaalid üldsusele, loetakse, et see televisiooni- või raadioteenuse osutaja ja signaali levitaja osalevad üldsusele edastamise üksiktoimingus, milleks nad peavad saama programmis sisalduvate teoste või autoriõigusega kaasnevate õiguste omajatelt loa proportsionaalselt oma panusega.

(3) Televisiooni- või raadioteenuse osutaja ja signaali levitaja, kes osalevad üldsusele edastamise üksiktoimingus, vastutavad autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste omajate ees osavõlgnikena, arvestades käesoleva paragrahvi 2. lõikes märgitud panust.

(4) Suhted televisiooni- või raadioteenuse osutaja ja signaali levitaja vahel üldsusele edastamise üksiktoimingus osalemisel, sealhulgas õiguste omajatelt loa saamisel, määratakse kindlaks kokkuleppega. Sellise kokkuleppe puudumisel vastutavad televisiooni- või raadioteenuse osutaja ja signaali levitaja autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste omajalt loa saamise eest võrdsetes osades.”;

6)paragrahvi 13 lõike 1 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„9) edastada teos raadio, televisiooni ja satelliidi kaudu ning taasedastada kaabellevivõrgu kaudu või muul viisil, samuti suunata teos üldsusele muude tehnikavahendite vahendusel, välja arvatud käesoleva lõike punktis 9¹ nimetatud viisil (õigus teose edastamisele);”;

7)paragrahvi 13¹ lõiget 4 täiendatakse pärast sõnu „kaabellevivõrgu kaudu” sõnadega „või muul viisil”;

8)paragrahvi 14 lõikes 1 asendatakse sõna „tasu” sõnadega „kohast ja proportsionaalset tasu”;

9)seadust täiendatakse §-ga 17¹ järgmises sõnastuses:

„§ 17¹. Mõisted

(1) Teksti- ja andmekaeve käesoleva seaduse tähenduses on automatiseeritud analüüsimeetod, millega analüüsitakse digitaalkujul tekste ja andmeid, et saada teavet muu hulgas mustrite, suundumuste ja korrelatsioonide kohta.

(2) Teadusasutus käesoleva seaduse tähenduses on teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse § 3 1. lõikes nimetatud juriidiline isik, sealhulgas ülikool ja selle raamatukogu, samuti teadusinstituut või muu asutus, mille peamine eesmärk on teha teadusuuringuid või tegeleda õppetööga, mis hõlmab ka teadusuuringuid, ja ta teeb seda mittetulunduslikul alusel või reinvesteeringutes kogu kasumi oma teadusuuringutesse või täites avalikes huvides olevaid ülesandeid nii, et teadusuuringute tulemused ei ole soodustingimustel kättesaadavad ettevõtjale, kellel on otsustav mõju sellise asutuse üle.

(3) Kultuuripärandiasutus käesoleva seaduse tähenduses on avalik raamatukogu, muuseum, arhiiv või filmi- või audiopärandi säilitamisega tegelev asutus.”;

10)paragrahvi 19 tekst loetakse lõikeks 1;

11)paragrahvi 19 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) õiguspäraselt avaldatud teose kasutamine illustreeriva materjalina õppe- ja teaduslikel eesmärkidel motiveeritud mahus ja tingimusel, et selline kasutamine ei taotle ärilisi eesmärke, arvestades käesoleva lõike punktis 3² sätestatud erisusi;”;

12)paragrahvi 19 lõike 1 punkt 3¹ tunnistatakse kehtetuks;

13)paragrahvi 19 lõiget 1 täiendatakse punktiga 3² järgmises sõnastuses:

„3²) õiguspäraselt avaldatud teose digitaalkujul reprodutseerimine ja üldsusele suunamine üksnes illustreerimise eesmärgil motiveeritud mahus ning tingimusel, et selline kasutamine toimub mitteärilisel eesmärgil, haridusasutuse vastutusel, tema ruumides või muus asukohas või turvalises elektroonilises keskkonnas, kuhu on juurdepääs üksnes haridusasutuse õpilastel või üliõpilastel ja õppepersonalil;”;

14)paragrahvi 19 täiendatakse lõigetega 2 ja 3 järgmises sõnastuses:

„(2) Kokkulepe, mis piirab teose kasutamist käesoleva paragrahvi 1. lõike punktis 3² nimetatud viisil, on tühine.

(3) Teose kasutamine käesoleva paragrahvi 1. lõike punktis 3² nimetatud viisil loetakse toimuvaks ainult selles Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis, kus asub asjaomane haridusasutus.”;

15) seadust täiendatakse §-dega 19¹ ja 19² järgmises sõnastuses:

„§ 19¹. Teose vaba kasutamine teadusuuringutes teksti- ja andmekaeve eesmärkidel

(1) Autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta on teadus- ja kultuuripärandiasutusel õigus reprodutseerida teadusuuringutes teksti- ja andmekaeve eesmärkidel teost, millele tal on seaduslik juurdepääs.

(2) Teosest käesoleva paragrahvi 1. lõike kohaselt tehtud koopiade säilitamisel tagatakse nõuetekohane turvalisus ning neid võib säilitada teadusuuringute, sealhulgas nende tulemuste kontrollimiseks.

(3) Autoril on õigus kohaldada meetmeid, et tagada nende võrkude ja andmebaaside turvalisus ja terviklikkus, kus talletatakse tema teoseid. Kõnealused meetmed ei tohi olla rangemad, kui on vaja nimetatud eesmärgi saavutamiseks.

(4) Lepingu tingimus, mis piirab teose vaba kasutust käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud viisil, on tühine.

§ 19². Teose vaba kasutamine teksti- ja andmekaeve eesmärkidel väljaspool teadusuuringuid

(1) Ilma et see mõjutaks käesoleva seaduse § 19¹ kohaldamist, on autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta lubatud õiguspäraselt juurdepääsetava teose reprodutseerimine teksti- ja andmekaeve eesmärkidel.

(2) Autor võib käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud vaba kasutuse sõnaselgelt kohasel viisil välistada, sealhulgas masinloetavate vahenditega veebis üldkättesaadavaks tehtud sisu puhul.

(3) Teosest käesoleva paragrahvi 1. lõike kohaselt tehtud koopiaid võib säilitada nii kaua, kui see on teksti- ja andmekaeve eesmärkidel vajalik.”;

16) paragrahvis 20 asendatakse sõnad „avalik arhiiv, muuseum või raamatukogu” sõnaga „kultuuripärandiasutus” vastavas käändes;

17) paragrahvi 20 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) teha teose säilimise tagamiseks ja selleks vajalikus ulatuses mis tahes kujul või andmekandjal koopia, sealhulgas digitaalkujul.”;

18) paragrahvi 20 lõike 1 punkt 4 tunnistatakse kehtetuks;

19) paragrahvi 20 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõike punktides 1 ja 3 sätestatud kohaldatakse juhul, kui ei ole võimalik omandada teose uut koopiat.”;

20) paragrahvi 20 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Lepingu tingimus, mis piirab teose vaba kasutust käesoleva paragrahvi 1. lõike punktis 2 nimetatud viisil, on tühine.”;

21) paragrahvi 25³ lõike 1 sissejuhatavat lauseosa täiendatakse pärast tekstiosa „§ 73 1. lõike punktides 1, 3, 4, 4¹ ja 5” tekstiosaga „, § 73² 2. lõikes”;

22) paragrahvi 31 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesoleva paragrahvi sätteid kohaldatakse ajakirjandusväljaande kirjastajale, arvestades käesoleva seaduse §-s 73² sätestatud erisusi.”;

23) seadust täiendatakse §-dega 49¹–49⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 49¹. Teavitamiskohustus

(1) Autorilepingu alusel teost või esitust kasutav isik või tema õigusjärglane on kohustatud autorile ja esitajale või nende esindajale kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis andma vähemalt kord aastas õigeaegset, asjakohast ja piisavat teavet teose ja esituse kasutamise, eelkõige kasutusviiside, kogu saadud tulu ja autori või esitaja saadaoleva tasu kohta. Nimetatud kohustuse täitmisel arvestatakse võimaluse korral tegevus- või kutseala tavasid ja praktikat.

(2) Kui õiguste kasutamiseks on sõlmitud all-litsentsilepinguid, on autoril ja esitajal või nende esindajal õigus nõuda teiselt lepingupoolelt teavet all-litsentsisaajate käsutuses oleva lisateabe saamiseks, kui teisel lepingupoolel ei ole kogu käesoleva paragrahvi 1. lõike kohaldamiseks vajalikku teavet.

(3) Teine lepingupool peab käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud nõude saamisel andma autorile või esitajale või nende esindajale teada ka all-litsentsisaaja isiku.

(4) Kui käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud kohustuse täitmine kujuneks teose või esituse kasutusest saadava tuluga võrreldes teisele lepingupoolele ebamõistlikult koormavaks või kulukaks, piirdub see kohustus sellist liiki ja sellisel tasemel teabega, mille esitamist võib mõistlikult eeldada.

(5) Teisel lepingupoolel ei ole käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kohustust, kui autori või esitaja panus ei ole kogu teost või esitust arvestades märkimisväärne.

(6) Hoolimata käesoleva paragrahvi 4. ja 5. lõikes sätestatust peab teine lepingupool andma autorile ja esitajale või nende esindajale põhistatud taotluse alusel teavet, mis on vajalik käesoleva seaduse §-s 49² sätestatud õiguse kasutamiseks.

(7) Autor ja esitaja ning nende esindaja peavad hoidma saladuses neile käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud kohustuse täitmisega seoses teatavaks saanud asjaolusid, mille saladuses hoidmiseks on teisel lepingupoolel õigustatud huvi, eelkõige hoidma teise lepingupoole ärisaladust.

§ 49². Autorilepingu muutmise

Autoril ja esitajal või nende esindajal on õigus nõuda isikult, kellega nad on sõlminud lepingu nende õiguste kasutamiseks või kellele nad on õigused üle andnud, või selle isiku õigusjärglastelt lepingu muutmist täiendava, asjakohase ja õiglase tasu saamiseks, kui algselt kokkulepitud tasu osutub ebaproportsionaalselt väikeseks võrreldes teose või esituse kasutamisest tuleneva otsese või kaudse kogutuluga.

§ 49³. Autorilepingu ülesütlemine või sellest taganemine

(1) Autor või esitaja võib teose või esituse kasutamiseks sõlmitud ainulitsentsilepingu või varaliste õiguste üleandmise lepingu osaliselt või täielikult üles öelda või sellest taganeda, kui teost või esitust ei hakata kasutama kahe aasta jooksul alates õiguste üleandmisest või õiguste kasutamiseks loa andmisest.

(2) Teose või esituse kasutamiseks võib kokku leppida käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatust erinevas algustähtajas, kuid see ei tohi ületada viit aastat õiguste kasutajale üleandmisest või nende kasutamiseks loa andmisest arvates. Kui pooled on kokku leppinud pikemas teose või esituse kasutamise algustähtajas kui viis aastat, loetakse leping sõlmituks viieaastase kasutamise algustähtajaga.

(3) Enne autorilepingu osalist või täielikku ülesütlemist või sellest taganemist peab autor või esitaja andma teisele lepingupoolele täiendava mõistliku tähtaja teose või esituse kasutamise alustamiseks.

(4) Kahe või enama autori poolt ühise loomingulise tegevuse tulemusel loodud teose puhul võivad käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud õigust teostada üksnes teose loomisse märkimisväärselt panustanud ühised autorid ühiselt. Kui teos koosneb osadest, millel on iseseisev tähendus, võib lepingu üles öelda või sellest taganeda iga kaasautor eraldi, kuid tingimusel, et see ei kahjusta teose kui terviku kasutamise huve.

(5) Kollektiivse esituse puhul käesoleva seaduse § 68 2. lõike tähenduses võivad esituse loomisse märkimisväärselt panustanud ühised esitajad teostada käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud õigust üksnes ühiselt, kuid tingimusel, et see ei kahjusta esituse kui terviku kasutamise huve.

§ 49⁴. Sätete kohaldamine

(1) Käesoleva seaduse §-e 49¹–49³ ei kohaldata lepingutele, mille üheks pooleks on kollektiivse esindamise organisatsioon või sõltumatu esindamise üksus.

(2) Käesoleva seaduse §-des 49¹–49³ sätestatud autori või esitaja kahjuks kõrvalekalduvad lepingutingimused on tühised.

(3) Käesoleva seaduse §-e 49¹–49³ ei kohaldata arvutiprogrammide autorite suhtes.”;

24) paragrahv 53 tunnistatakse kehtetuks;

25)seadust täiendatakse §-ga 57¹järgmises sõnastuses:

„§ 57¹. Laiendatud kollektiivne litsentsileping

(1) Kollektiivse esindamise organisatsiooni poolt õiguste omajatelt saadud volituste piires teoste või autoriõigusega kaasnevate õiguste objektide kasutamiseks sõlmitud litsentsilepingut võib kokkuleppel teise lepingupoolega käesolevas paragrahvis nimetatud tingimustel laiendada ja kohaldada ka selliste õiguste omajate õiguste suhtes, kes ei ole volitanud kollektiivse esindamise organisatsiooni ennast esindama (edaspidi *laiendatud kollektiivne litsentsileping*).

(2) Laiendatud kollektiivse litsentsilepingu sõlmimisel tuleb lähtuda järgmistest tingimustest:

1) kokkuleppeid sõlmitakse üksnes lepingus selgelt määratletud kasutusalaal, kus igalt üksikult õiguste omajalt volituste saamine on asjaomaste teoste või autoriõigusega kaasnevate õiguste objektide olemuse või liigi tõttu tavaliselt nii ebaproportsionaalselt koormav, et muudab laiendatud kollektiivse litsentsilepingu sõlmimise ebatõenäoliseks;

2) laiendatud kollektiivseid litsentsilepinguid sõlmiv kollektiivse esindamise organisatsioon peab õiguste omajalt saadud volituste alusel esindama valdavalt enamust asjaomast liiki teoste või autoriõigusega kaasnevate õiguste objektide õiguste omajaid Eesti Vabariigis ja teostama litsentsiga hõlmatud õigusi;

3) kõiki õiguste omajaid tuleb kohelda võrdselt;

4) mõistliku aja jooksul enne seda, kui teoseid või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekte hakatakse laiendatud kollektiivse litsentsilepingu kohaselt kasutama, tuleb õiguste omajaid teavitada sellest, et kollektiivse esindamise organisatsioon saab teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti kasutamiseks laiendatud kollektiivseid litsentsilepinguid sõlmida, samuti laiendatud kollektiivsete litsentsilepingute sõlmimisest ning käesoleva paragrahvi 3. lõikes osutatud õiguste omajate käsutuses olevatest võimalustest, kusjuures iga õiguste omajat ei ole vaja eraldi teavitada.

(3) Õiguste omaja, kes ei ole laiendatud kollektiivset litsentsilepingut sõlmivat kollektiivse esindamise organisatsiooni volitanud, võib oma teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti kasutamise laiendatud kollektiivse litsentsilepingu alusel igal ajal välistada, andes sellest teada kollektiivse esindamise organisatsioonile, kes omakorda teavitab viivitamata teist lepingupoolt.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatud korda ei kohaldata käesoleva seaduse § 79 3. lõikes nimetatud õiguste kohustusliku kollektiivse teostamise korral.

(5) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud laiendatud kollektiivsete litsentsilepingute sõlmimisel lähtutakse käesoleva seaduse §-des 79³ ja 79⁹ sätestatust.”;

26)seaduse VII peatükki täiendatakse 3. ja 4. jaoga järgmises sõnastuses:

**„3. KAUBANDUSKÄIBEST VÄLJAS OLEVA ÕIGUSTE OBJEKTI
KASUTAMINE KULTUURIPÄRANDIASUTUSE POOLT**

§ 57². Kaubanduskäibest väljas olev õiguste objekt

(1) Õiguste objekt koos selles sisalduvate teiste õiguste objektidega ei ole enam kaubanduskäibes, kui võib heauskselt eeldada, et see ei ole tavapärase kaubanduskanalite kaudu üldsusele kättesaadav, tingimusel et kultuuripärandiasutus on teinud mõistlikke pingutusi üldsusele kättesaadavuse tuvastamiseks. Õiguste objektide kogumit tervikuna ei loeta enam kaubanduskäibes olevaks, kui on mõistlik eeldada, et ükski kogumisse kuuluv õiguste objekt ei ole enam kaubanduskäibes.

(2) Õiguste objektiks käesoleva jao tähenduses loetakse teost, autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti ja andmebaasi käesoleva seaduse VII¹ peatüki tähenduses.

(3) Eeldatakse, et õiguste objekt, mis on loodud vähemalt 50 aastat enne selle kasutamist käesolevas jaos nimetatud tingimustel, ei ole enam kaubanduskäibes, kui ei esine seda välistavaid ilmseid asjaolusid.

(4) Eeldatakse, et jadaväljaanne, mis on loodud vähemalt 20 aastat enne selle kasutamist käesolevas jaos nimetatud tingimustel, ei ole enam kaubanduskäibes, kui ei esine seda välistavaid ilmseid asjaolusid.

(5) Jadaväljaanne on määramata lõpuga pidevväljaanne, mis ilmub järgnevate eraldi numbrite või osadena, mis tavaliselt kannavad järjenumbrit, või muu jadaselt ilmuv väljaanne.

(6) Eeldatakse, et pisitrükis, mis on loodud vähemalt viis aastat enne selle kasutamist käesolevas jaos nimetatud tingimustel, ei ole enam kaubanduskäibes, kui ei esine seda välistavaid ilmseid asjaolusid.

(7) Pisitrükis on vähese teatmelise sisu ja teksti mahuga või ühekordse sündmusega seoses avaldatud ja lühiajalise tähtsusega väljaanne.

(8) Käesoleva paragrahvi 3.–7. lõikes sätestatud ei kohaldata audiovisuaalse teose, fonogrammi ega algupärase kunstiteose puhul.

§ 57³. Kaubanduskäibest väljas oleva õiguste objekti kasutamine laiendatud kollektiivse litsentsilepingu alusel

(1) Käesoleva seaduse § 57¹2. lõike punktis 2 nimetatud tingimustele vastav kollektiivse esindamise organisatsioon võib kultuuripärandiasutusega sõlmida mitteärielistel eesmärkidel kasutamiseks laiendatud kollektiivse lihtlitsentsilepingu selle asutuse kogus oleva sellise õiguste objekti reprodutseerimiseks, levitamiseks või üldsusele edastamiseks, mis ei ole § 57²tähenduses enam kaubanduskäibes.

(2) Õiguste omaja saab igal ajal käesoleva seaduse §-s 57⁶sätestatud korras lihtsalt ja tulemuslikult välistada õiguste objekti kasutamise käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud laiendatud kollektiivse litsentsilepingu alusel kas üldvälistusena või mõnel konkreetsel juhul, sealhulgas pärast laiendatud kollektiivse litsentsilepingu sõlmimist.

(3) Kui lepinguga ei ole ette nähtud teisiti, hõlmab käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud litsents kõiki Euroopa Liidu liikmesriike ja Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riike.

§ 57⁴. Kaubanduskäibest väljas oleva õiguste objekti vaba kasutamine

(1) Kultuuripärandiasutus võib oma kogusse kuuluvat õiguste objekti, mis ei ole käesoleva seaduse § 57²tähenduses enam kaubanduskäibes, kasutada luba küsimata ja tasu maksmiseta mitteärielistel eesmärkidel § 13 1. lõike punktides 1 ja 9¹ ning arvutiprogrammide ja andmebaaside puhul ka punktides 4 ja 5 nimetatud viisil, § 67 2. lõike punktides 3¹ ja 5, § 70 1. lõike punktides 1 ja 5, § 73 1. lõike punktides 3 ja 4¹, § 73²2. lõikes ning § 75⁴2. lõikes nimetatud viisil, kui:

- 1) selle õiguste objekti puhul puudub õiguste teostamiseks käesoleva seaduse § 57¹2. lõike punktis 2 nimetatud tingimusele vastav kollektiivse esindamise organisatsioon;
- 2) märgitakse ära autori või muu tuvastatava õiguste omaja nimi, kui see on võimalik.

(2) Õiguste omaja võib igal ajal käesoleva seaduse §-s 57⁶sätestatud korras lihtsalt ja tulemuslikult välistada õiguste objekti kasutamise käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud viisil kas üldvälistusena või konkreetsel juhul, sealhulgas pärast kasutamise alustamist kultuuripärandiasutuse poolt.

(3) Õiguste objekti kasutamine käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud juhul loetakse toimuvaks ainult selles Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis, kus asub asjaomane kultuuripärandiasutus.

§ 57⁵. Teavitamine

Vähemalt kuus kuud enne, kui kultuuripärandiasutus hakkab õiguste objekti kasutama vastavalt käesoleva seaduse § 57³1. lõikele või § 57⁴1. lõikele, peab kultuuripärandiasutus, kollektiivse esindamise organisatsioon või asjaomane riigiasutus esitama Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ameti loodud kaubandusvõrgust väljas olevate teoste andmebaasi (edaspidi *teoste andmebaas*) järgmise teabe:

- 1) õiguste objekti üldine kirjeldus, mida kultuuripärandiasutus käesoleva jao kohaselt kasutama asub;
- 2) kui see on asjakohane, esimesel võimalusel teave laiendatud kollektiivse litsentsilepingu poolte, kaetud territooriumide ja kasutusviiside kohta.

§ 57⁶. Kasutamise välistamise kord

(1) Õiguste objekti kasutamine välistatakse käesoleva seaduse § 57³2. lõike või § 57⁴2. lõike alusel õiguste omaja sellekohase taotluse alusel.

(2) Käesoleva seaduse § 57³2. lõikes nimetatud juhul tuleb kasutamise välistamise taotlus esitada kultuuripärandiasutusele, kes on õiguste objektile juurdepääsu võimaldanud, või vastava laiendatud kollektiivse litsentsilepingu sõlminud kollektiivse esindamise organisatsioonile, kes peab sellest viivitamata teavitama kultuuripärandiasutust.

(3) Käesoleva seaduse § 57⁴2. lõikes nimetatud juhul tuleb kasutamise välistamise taotlus esitada kultuuripärandiasutusele, kes on õiguste objektile juurdepääsu võimaldanud.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. ja 3. lõikes nimetatud taotluse üldise välistamise kohta võib õiguste omaja teha ka teoste andmebaasi kaudu.

(5) Kui õiguste omaja on õiguste objekti kasutamise välistanud, peab kultuuripärandiasutus, kes on õiguste objektile juurdepääsu võimaldanud, selle kasutamise õiguste omaja nimetatud tingimustel viivitamata lõpetama ja edastama vastava teabe teoste andmebaasi.

§ 57⁷. Sätete kohaldamine

(1) Käesolevat jagu ei kohaldata õiguste objektide kogumitele, mis ei ole enam kaubanduskäibes, kui käesoleva seaduse § 57²1. lõikes nimetatud mõistlike pingutustega on saadud tõendeid selle kohta, et sellistesse kogumitesse kuuluvad valdavalt:

- 1) õiguste objektid, välja arvatud audiovisuaalsed teosed, mis avaldati esmakordselt, või kui avaldamist ei toimunud, lasti esmakordselt ettrisse Euroopa Liiduga või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga mitteühinenud riigis;
- 2) audiovisuaalsed teosed, mille tootja asukoht või alaline elukoht on Euroopa Liiduga või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga mitteühinenud riigis;
- 3) Euroopa Liiduga või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga mitteühinenud riigi kodanike õiguste objektid, kui Euroopa Liidu liikmesriiki, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riiki või käesoleva lõike punktides 1 ja 2 osutatud Euroopa Liiduga või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga mitteühinenud riiki ei olnud mõistlike pingutustega võimalik kindlaks teha.

(2) Käesolevat jagu kohaldatakse käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud õiguste objektidele juhul, kui kollektiivse esindamise organisatsioon esindab käesoleva seaduse § 57¹2. lõike punkti 2 tähenduses valdavalt enamust Euroopa Liiduga või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga mitteühinenud riigi õiguste omajaid.

4. TEOSE JA AUTORIÕIGUSEGA KAASNEVATE ÕIGUSTE OBJEKTI ÜLDSUSELE EDASTAMINE JA ÜLDSUSELE KÄTTESAADAVAKS TEGEMINE PLATVORMIPAKKUJA POOLT

§ 57⁸. Platvormipakkuja

(1) Platvormipakkuja on sellise infoühiskonna teenuse osutaja, mille peamine või üks peamisi eesmärke on talletada ja teha üldsusele juurdepääsetavaks suur hulk teenuse kasutajate poolt üles laaditud õiguste objekte, mida teenuse osutaja otsese või kaudse tulu saamise eesmärgil korrastab ja reklaamib.

(2) Õiguste objektiks käesoleva jao tähenduses loetakse teost ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud platvormipakkujateks ei loeta neid teenuse osutajaid, kes pakuvad mittetulunduslikke veebientsüklopeediaid, mittetulunduslikke hariduslike ja teaduslike eesmärkidega teabehoidlaid, avatud lähtekoodiga tarkvara arendus- ja jagamisplatvorme, elektroonilise side seaduse § 2 punktis 6 määratletud elektroonilise side teenuseid, internetipõhiseid kauplemiskohti, ettevõtjatevahelisi pilveteenuseid ja pilveteenuseid, mille kasutajad saavad sisu oma tarbeks üles laadida ning mille põhitegevus ei ole õiguste objektidele juurdepääsu andmine üldsusele.

§ 57⁹. Õiguste objekti üldsusele edastamine ja üldsusele kättesaadavaks tegemine platvormipakkuja poolt

(1) Platvormipakkuja edastab õiguste objekti üldsusele või teeb selle üldsusele kättesaadavaks, kui ta annab üldsusele juurdepääsu oma teenuse kasutajate poolt üles laaditud õiguste objektile.

(2) Kui platvormipakkuja on saanud loa õiguste objekti üldsusele edastamiseks või üldsusele kättesaadavaks tegemiseks, annab see ka teenuse kasutajale õiguse loaga hõlmatud ulatuses õiguste objekte platvormipakkuja veebilehe kaudu üldsusele edastada või üldsusele kättesaadavaks teha, kui selline tegevus ei toimu ärilisel eesmärgil või ei too olulist tulu.

(3) Platvormipakkuja ei vastuta õiguste objekti loata üldsusele edastamise või üldsusele kättesaadavaks tegemise eest käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud viisil, kui platvormipakkuja tõendab, et ta:

- 1) tegi loa saamiseks parima pingutuse;
- 2) püüdis rangeid majandus- ja kutsetegevuse valdkonna hoolsusnõudeid järgides igati tagada, et konkreetne õiguste objekt, mille kohta ta on saanud õiguste omajatelt asjakohast ja vajalikku teavet, ei oleks tema veebilehtede kaudu üldsusele kättesaadav ja
- 3) tegutses pärast õiguste omajalt põhjendatud teate saamist kiiresti, et teatatud õiguste objekt ei oleks tema veebilehtede kaudu üldsusele kättesaadav või oleks sealt kõrvaldatud, ning tegi kooskõlas käesoleva lõike punktiga 2 parima pingutuse, et takistada teatatud õiguste objekti üleslaadimine tulevikus.

(4) Selleks et teha kindlaks, kas platvormipakkuja on täitnud käesoleva paragrahvi 3. lõikest tulenevaid nõudeid, tuleb lähtuda proportsionaalsuse põhimõttest, võttes arvesse ka teenuse liiki, mahtu ja sihtrühma, teenuse kasutajate poolt üles laaditud sisu liiki ning sobivate ja tõhusate vahendite maksumust ja kättesaadavust platvormipakkujale.

(5) Platvormipakkuja peab käesoleva paragrahvi 3. lõike punktides 2 ja 3 nimetatud nõuete täitmisel võtma meetmeid selleks, et võimaldada kasutajatel õiguste objektide õiguspäraselt üldsusele edastamist või üldsusele kättesaadavaks tegemist, sealhulgas käesoleva seaduse IV peatükis sätestatud vaba kasutuse juhu alusel, lähtudes muu hulgas majandus- ja kutsetegevuse valdkonna standardist.

(6) Kui platvormipakkujat paneb toime õiguste objekti loata üldsusele edastamise või üldsusele kättesaadavaks tegemise käesoleva paragrahvi 1. lõikes kirjeldatud viisil, ei kohaldata sellise tegevuse korral infoühiskonna teenuse seaduse § 10 1. lõikes sätestatud vastutuse piirangut.

(7) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes kirjeldatud nõuete täitmisel ei kohaldata platvormipakkujat suhtes infoühiskonna teenuse seaduse § 11 1. lõikes sätestatud, võttes samal ajal arvesse, et käesoleva paragrahvi 3. lõikes kirjeldatud nõuete täitmisel ei ole platvormipakkujal üldist jälgimiskohustust.

§ 57¹⁰. Platvormipakkujat vastutuse erisused

(1) Platvormipakkujat, kelle teenused on olnud Euroopa Liidus kättesaadavad vähem kui kolm aastat ja kelle aastakäive on alla 10 miljoni euro, ei vastuta õiguste objekti loata üldsusele edastamise või üldsusele kättesaadavaks tegemise eest käesoleva seaduse § 57⁹1. lõikes nimetatud viisil, kui ta:

1) tegi loa saamiseks parima pingutuse ja
2) pärast õiguste omajalt õiguste rikkumise kohta põhjendatud teate saamist tegi kiiresti teatatud õiguste objekti üldsusele kättesaamatuks või kõrvaldas selle oma veebilehelt.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tingimustele vastav platvormipakkujat, kelle veebilehti külastas eelneva kalendriaasta andmete põhjal keskmiselt enam kui viis miljonit üksikkülastajat kuus, ei vastuta oma veebilehtede kaudu õiguste objekti loata üldsusele edastamise või üldsusele kättesaadavaks tegemise eest, kui ta lisaks 1. lõikes sätestatud nõuetele tõendab, et ta tegi parima pingutuse, et takistada sellise õiguste objekti üleslaadimist tulevikus, mille kohta ta oli saanud õiguste omajatelt asjakohast ja vajalikku teavet.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes nimetatud kohustuste täitmisel tuleb võtta arvesse ka käesoleva seaduse § 57⁹4., 5. ja 7. lõiget.

§ 57¹¹. Kaebuste esitamise ja lahendamise kord

(1) Platvormipakkujat peab kehtestama kaebuste esitamise ja lahendamise korra, mida tema teenuse kasutajad saaksid kasutada siis, kui tekivad vaidlused platvormipakkujat veebilehele kasutajate poolt üles laaditud sisu kättesaamatuks muutmise või kõrvaldamise küsimustes.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kaebuse menetlemisel peab platvormipakkujat tagama, et:

1) õiguste omajat teavitatakse teda puudutava kaebuse esitamisest;
2) kaebused menetletakse võimalikult tõhusalt ja kiiresti;
3) puudutatud osapooltele antakse võimalus esitada oma seisukoht;
4) otsus, millega üles laaditud sisu muudetakse kättesaamatuks või kõrvaldatakse, on läbi vaadatud inimese poolt;
5) kaebuste esitamine on teenuse kasutajate jaoks tasuta.

(3) Õiguste omaja, kes nõuab, et tema õiguste objekt jääks pärast käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kaebuse esitamist üldsusele kättesaamatuks või oleks kõrvaldatud, peab seda põhjendama.

§ 57¹². Platvormipakkujat teavitamiskohustus

(1) Platvormipakkujat annab õiguste omajale viimase taotlusel piisavalt teavet:

1) platvormipakkujat ja õiguste omaja vahelise litsentsilepinguga hõlmatud sisu kasutamise kohta;
2) käesoleva seaduse § 57⁹3. ja 5. lõikes sätestatud nõuete täitmise kohta.

(2) Platvormipakkujat on kohustatud teenuse tingimustes teavitama kasutajaid sellest, et nad võivad platvormipakkujat veebilehel üldsusele kättesaadavaks tehtud õiguste objekte kasutada käesolevas seaduses sätestatud vaba kasutamise juhtudel.

§ 57¹³. Riiklik järelevalve

Käesoleva seaduse § 57⁹5. lõikes, § 57¹¹1. ja 2. lõikes ning § 57¹²2. lõikes sätestatud platvormipakkujat kohustuste järgimise üle teostab riiklikku järelevalvet Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.

§ 57¹⁴. Riikliku järelevalve erimeetmed

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korraüksuse seaduse §-s 30 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korraüksuse seaduses sätestatud alusel ja korras.

§ 57¹⁵. Ettekirjutus ja sunniraha

(1) Kui platvormipakkujat ei täida käesoleva seaduse § 57⁹5. lõikes, § 57¹¹1. ja 2. lõikes ning § 57¹²2. lõikes sätestatud kohustusi, on Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametil õigus teha platvormipakkujale ettekirjutus ja nõuda kohustuse täitmist.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud sunniraha ülemmäär on 50 000 eurot.”;

27)paragrahvi 62 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Teose esitajal, fonogrammitootjal, televisiooni- ja raadioteenuse osutajal, filmi esmasalvestuse tootjal, isikul, kes pärast autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemist esimesena õiguspäraselt avaldab või suunab üldsusele varem avaldamata teose, isikul, kes annab välja autoriõigusega mittekaitstava teose kirjanduskriitilise või teadusliku väljaande, ja ajakirjandusväljaande kirjastajal on käesolevas peatükis ettenähtud õigused tema loodud resultaadile (autoriõigusega kaasnevate õiguste objektile).”;

28)paragrahvi 62 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Teose esitaja, fonogrammitootja, televisiooni- ja raadioteenuse osutaja, filmi esmasalvestuse tootja, isik, kes pärast autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemist esimesena õiguspäraselt avaldab või edastab üldsusele varem avaldamata teose, isik, kes annab välja autoriõigusega mittekaitstava teose kirjanduskriitilise või teadusliku väljaande, ja ajakirjandusväljaande kirjastaja võivad käesolevas peatükis sätestatud varalised õigused üle anda (loovutada) või anda loa (litsentsi) autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti kasutamiseks. Autoriõigusega kaasnevate õiguste objektide kasutamisele kohaldatakse käesoleva seaduse VII peatüki sätteid, kui käesolevast peatükist ei tulene teisiti.”;

29)paragrahvi 68 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Esitajal on õigus saada kohast ja proportsionaalset tasu esituse kasutamise eest teiste isikute poolt, välja arvatud käesoleva seadusega ettenähtud juhud.”;

30)paragrahvi 68 lõiked 5–8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Kui 50 aastat pärast fonogrammi õiguspäraselt avaldamist, või kui sellist avaldamist ei toimu, 50 aastat pärast fonogrammi õiguspäraselt üldsusele suunamist ei paku fonogrammitootja piisaval hulgal fonogrammi koopiaid müügiks ega tee fonogrammi üldsusele kättesaadavaks kaabli kaudu või kaablita suunamise teel sellisel viisil, et üldsus võib fonogrammi kasutada enda valitud kohas ja ajal, võib teose esitaja loovutamise või üleandmise lepingust taganeda. Teose esitajal on õigus loovutamise või üleandmise lepingust taganeda, kui fonogrammitootja ei täida vähemalt ühte eelmises lauses nimetatud tingimust ühe aasta jooksul pärast teose esitaja teadet oma kavatsuse kohta loovutamise või üleandmise lepingust kooskõlas käesoleva lõike esimese lausega taganeda.

(6) Kui fonogramm sisaldab mitme teose esitaja esituse salvestist, võib teose esitaja eraldi sõlmitud loovutamise või üleandmise lepingust taganeda teistest teose esitajatest eraldi. Ühiselt sõlmitud loovutamise või üleandmise lepingust võib taganeda käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud isik või vastavalt käesoleva seaduse § 30 sätetele.

(7) Kui loovutamise või üleandmise lepingust on vastavalt käesoleva paragrahvi 5. või 6. lõikele taganatud, siis fonogrammitootja õigused nimetatud fonogrammidele lõpevad.

(8) Kokkulepe loovutamise või üleandmise lepingust taganemise õigusest loobumise kohta on tühine.”;

31)paragrahvi 73 täiendatakse lõigetega 4–8 järgmises sõnastuses:

„(4) Teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti üldsusele edastamine ja üldsusele kättesaadavaks tegemine ning internetipõhise kõrvalteenuse osutamiseks vajalik reprodutseerimine televisiooni- või raadioteenuse osutaja poolt või tema kontrolli all või vastutusel loetakse toimuvaks ainult selles Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis, kus asub televisiooni- või raadioteenuse osutaja peamine tegevuskoht, kui lepinguga ei ole ette nähtud teisiti. Pooled võivad õiguste kasutamise piirangutes ka teisiti kokku leppida.

(5) Käesoleva paragrahvi 4. lõiget kohaldatakse juhul, kui üldsusele pakutakse:

1) raadiosaateid;

2) telesaateid, mis on kas uudised või päevakajalised saated või televisiooniteenuse osutaja täielikult rahastatud omatoodang, välja arvatud spordisündmuste ülekanded ja nendes sisalduvad teosed ning autoriõigusega kaasnevate õiguste objektid.

(6) Internetipõhise kõrvalteenuse osutamiseks vajalike õiguste eest tasumisele kuuluva summa määramisel võtavad pooled arvesse kõiki internetipõhise kõrvalteenuse aspekte, nagu kõrvalteenuse tunnused, sealhulgas kõrvalteenusena pakutava programmi internetis kättesaadavuse kestus, sihtrühm ja pakutavad keeleversioonid, aga samuti kaubeldavate õiguste majanduslikku väärtust.

(7) Internetipõhine kõrvalteenus käesoleva paragrahvi tähenduses on internetipõhine teenus, mis seisneb avalikkusele televisiooni- või raadioteenuse osutaja poolt või kontrolli all ja vastutusel tele- või raadioprogrammi või selle programmiga seotud muu materjali pakkumises samal ajal programmi edastamisega televisiooni- või raadioteenuse osutaja poolt või kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul pärast edastust.

(8) Käesoleva paragrahvi 6. lõige ei välista võimalust lähtuda tasumisele kuuluva summa määramisel televisiooni- või raadioteenuse osutaja tuludest.”;

32)seadust täiendatakse §-ga 73²järgmises sõnastuses:

„§ 73². Ajakirjandusväljaande kirjastaja õigused

(1) Ajakirjandusväljaande kirjastajal on ainuõigus lubada ja keelata:

1) ajakirjandusväljaande otsest või kaudset, ajutist või alalist, osalist või täielikku reprodutseerimist mis tahes vormis või viisil veebis infoühiskonna teenuse osutaja poolt;

2) ajakirjandusväljaande üldsusele kättesaadavaks tegemist infoühiskonna teenuse osutaja poolt sellisel viisil, et isikud saavad väljaannet kasutada nende poolt individuaalselt valitud kohas ja ajal.

(2) Ajakirjandusväljaanne käesoleva seaduse tähenduses on peamiselt ajakirjanduslikku laadi kirjalike teoste kogumik, mis võib hõlmata ka muid teoseid või materjale ning mis:

1) kujutab endast eraldiseisvat ühikut sama nime all perioodiliselt väljaantavas või regulaarselt ajakohastatavas väljaandes, näiteks ajaleht või üldist või erihuvi pakkuv ajakiri, välja arvatud teaduslikel või akadeemilistel eesmärkidel kirjastatavad perioodilised väljaanded;

2) seab eesmärgiks anda üldsusele uudiste või muude teemadega seotud teavet;

3) avaldatakse mis tahes meediakanalis teenuse osutaja initsiatiivil, toimetuse vastutusel ja kontrolli all.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud ei kohaldata:

1) ajakirjandusväljaande eraviisilisele ja ärilise eesmärgita kasutamisele üksikkasutaja poolt;

2) hüperlinkimisele;

3) ajakirjandusväljaandest võetud üksikute sõnade või väga lühikeste väljavõtete kasutamisele.

(4) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatu ei muuda ega mõjuta mis tahes viisil ajakirjandusväljaandes avaldatud teoste ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objektidega seotud käesolevas seaduses sätestatud õigusi.

(5) Ajakirjandusväljaandes sisalduvate teoste autoritel on õigus kohasele osale tulust, mida ajakirjandusväljaande kirjastaja saab infoühiskonna teenuse osutajatelt ajakirjandusväljaande kasutamise eest.”;

33)paragrahvi 74 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Ajakirjandusväljaande kirjastaja õigused kehtivad kaks aastat ajakirjandusväljaande avaldamisest arvates.”;

34)paragrahvi 74 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Tähtaeg hakkab kulgema 1. jaanuarist, mis järgneb aastale, millal toimusid käesoleva paragrahvi 1. ja 1¹. lõikes nimetatud teod.”;

35)paragrahvi 75 lõike 1 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Käesolevas peatükis nimetatud autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja loata ning tasu maksmiseta on lubatud teose esituse, fonogrammi, raadio- või teleaate ning nende salvestiste, filmi, varem avaldamata teose, kirjanduskriitilise või teadusliku väljaande ning ajakirjandusväljaande kasutamine, sealhulgas reprodutseerimise teel.”;

36)paragrahvi 75 lõike 1 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) muudel juhtudel, mil teoste autorite õigusi on piiratud käesoleva seaduse IV peatükis ja §-s 57⁴.”;

37)paragrahvi 75⁴lõike 6 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Andmebaasi kasutamisele kohaldatakse käesoleva seaduse VII peatüki sätteid.”;

38)paragrahvi 75⁶täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„5) väljavõtte tegemine või taaskasutamine toimub käesoleva seaduse § 19 1. lõike punktis 3², §-des 19¹ ja 19², § 20 1. lõike punktis 2 ning §-s 57⁴ nimetatud juhtudel.”;

39)paragrahvi 79 lõike 2 teisest lausest jäetakse välja sõna „kasutajal”;

40)paragrahvi 79 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Õiguste teostamine kollektiivse esindamise organisatsiooni kaudu on kohustuslik käesoleva seaduse §-des 10³ ja 10⁴, § 13³ 7. lõikes, § 14 6. ja 7. lõikes, §-des 15, 27 ja 67¹ ning § 68 4. lõikes nimetatud juhtudel.”;

41) paragrahvi 79 lõiget 4 täiendatakse pärast sõnu „televisiooni- ja raadioteenuse osutaja” sõnadega „, samuti otseedastamisel televisiooni- ja raadioteenuse osutaja suhtes”;

42) paragrahvi 79¹⁷ pealkiri ning lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 79¹⁷. Õiguste teostamine taasedastamise ja otseedastamise korral

(1) Kui taasedastamise õiguste teostamiseks käesoleva seaduse § 10³ tähenduses ei ole õiguste omaja sõlminud lepingut kollektiivse esindamise organisatsiooniga, on teda volitatud esindama organisatsioon, kes esindab sama kategooria õiguste omajaid.

(2) Kui käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kollektiivse esindamise organisatsioon on mitu, on õiguste omajat volitatud esindama organisatsioon, kes esindab valdavat enamust sama kategooria õiguste omajaid.”;

43) paragrahvi 79¹⁷ lõikes 4 asendatakse sõnad „kaabellevi operaatori” sõnaga „taasedastaja”;

44) paragrahvi 79¹⁷ täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud õiguste teostamise korda kohaldatakse ka signaali levitajale üldsusele edastamiseks või üldsusele kättesaadavaks tegemiseks loa andmise korral, kui ta osaleb otseedastamise tehnilises protsessis käesoleva seaduse § 10⁴ 2. lõike tähenduses.”;

45) paragrahvi 79¹⁷ lõiget 5 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Kui televisiooni- ja raadioteenuse osutaja asub õiguste omajaga või tema esindajaga läbirääkimistesse saate taasedastamiseks käesoleva seaduse § 10³ tähenduses või otseedastamise tehnilises protsessis osalejana saate üldsusele edastamiseks või üldsusele kättesaadavaks tegemiseks § 10⁴ tähenduses, peetakse neid läbirääkimisi heas usus.”;

46) paragrahvi 79²⁶ täiendatakse pärast tekstiosa „1. ja 2. jaos” tekstiosaga „ning käesoleva seaduse §-des 57¹ ja 57³”;

47) paragrahvi 80³ lõike 4 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Käesoleva seaduse §-ga 18, § 19 1. lõike punktidega 2, 3, 3², 5 ja 6, §-dega 19¹, 19², 20 ja 23 lubatud teose, § 75 1. lõike punktidega 1, 2, 5 ja 6 lubatud autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti ning § 25³ 1. lõikes lubatud teose või muu kaitstud objekti vaba kasutamise juhtudel peab õiguste omaja kohaldama oma teosele või muule õiguste objektile selliseid meetmeid, mis võimaldavad õigustatud isikul kasutada seda ulatuses, mis on seadusega vabaks kasutamiseks ette nähtud, tingimusel et vabaks kasutamiseks õigustatud isikul on seaduslik juurdepääs teosele või muule õiguste objektile.”;

48) paragrahvi 80³ lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Käesoleva paragrahvi 4. lõiget ei kohaldata sellise teose ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti suhtes, mis on tehtud üldsusele kättesaadavaks lepingu alusel sellisel viisil, et isik saab seda kasutada individuaalselt valitud kohas ja ajal, välja arvatud teose või muu õiguste objekti kasutamine käesoleva seaduse § 19 1. lõike punktis 3², §-des 19¹ ja 19², § 20 1. lõike punktis 2 ning § 25³ 1. lõikes nimetatud juhul.”;

49) paragrahvi 87 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) lahendab poolte või nende esindajate taotlusel autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õigustega seotud vaidlusi, sealhulgas käesoleva seaduse §-dest 49¹ ja 49² tulenevaid vaidlusi, poolte lepitamise teel.”;

50) paragrahvi 87 lõike 1 punkti 4¹ esimest lauset täiendatakse pärast sõnu „meetmete osas” sõnadega „ning lahendab platvormiteenuse kasutaja ja platvormipakkuja või õiguste omaja vahel tekkivaid vaidlusi seoses küsimusega, kas õiguste objekti üldsusele edastamine või üldsusele kättesaadavaks tegemine platvormipakkuja veebilehe kaudu rikub autoriõigusi või autoriõigusega kaasnevaid õigusi”;

51) paragrahvi 87 lõike 1 punkti 4¹ teine ja kolmas lause tunnistatakse kehtetuks;

52)paragrahvi 87 täiendatakse lõigetega 1³ ja 1⁴ järgmises sõnastuses:

„(1³) Kokkulepe, millega loobutakse võimalusest lahendada käesoleva seaduse §-dest 49¹ ja 49² tulenevaid vaidlusi komisjoni vahendusel, on tühine.

(1⁴) Kui käesoleva paragrahvi 1. lõike punktis 4¹ nimetatud vaidluste lahendamiseks on üks pool komisjoni poole pöördunud, on pooled kohustatud astuma läbirääkimistesse komisjoni vahendusel ja pidama läbirääkimisi heas usus. Pooled ei tohi vältida läbirääkimistesse astumist ega läbirääkimisi takistada ilma mõjuva põhjuseta.”;

53)paragrahvi 88¹ täiendatakse lõigetega 3³–3⁶ järgmises sõnastuses:

„(3³) Käesoleva seaduse §-st 49¹ tulenevaid nõudeid kohaldatakse alates 2022. aasta 7. juunist.

(3⁴) Käesoleva seaduse § 73². lõikest tulenevaid õigusi ei kohaldata ajakirjandusväljaannetele, mis avaldati esmakordselt enne 2019. aasta 6. juunit.

(3⁵) Internetipõhise kõrvalteenuse pakkumiseks sõlmitud lepingu puhul, mis kehtib 2021. aasta 7. juunil, kohaldatakse käesoleva seaduse § 73 4.–8. lõiget alates 2023. aasta 7. juunist, kui kõnealuse lepingu kehtivus lõpeb pärast seda kuupäeva.

(3⁶) Otseedastuse tehnilise protsessi vahendusel toimuvaks üldsusele edastamiseks sõlmitud lepingu puhul, mis kehtib 2021. aasta 7. juunil, kohaldatakse käesoleva seaduse § 10⁴ alates 2025. aasta 7. juunist, kui kõnealuse lepingu kehtivus lõpeb pärast seda kuupäeva.”;

54)paragrahv 96 tunnistatakse kehtetuks;

55)seaduse normitehnilist märkust täiendatakse tekstiosaga:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/789, millega kehtestatakse ringhäälinguorganisatsioonide teatavate veebiülekannete ning televisiooni- ja raadiosaadete taasedastamise suhtes kohaldatavate autoriõiguste ja nendega kaasnevate õiguste teostamise reeglid ja muudetakse direktiivi 93/83/EMÜ (ELT L 130, 17.05.2019, lk 82–91);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/790, mis käsitleb autoriõigust ja autoriõigusega kaasnevaid õigusi digitaalsel ühtsel turul ning millega muudetakse direktiive 96/9/EÜ ja 2001/29/EÜ (ELT L 130, 17.05.2019, lk 92–125).”.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees